

ХАЛҚЛАРИМИЗНИНГ ТАРИХИЙ ИЛДИЗЛАРИ МУШТАРАК

Венгрия Ўзбекистондаги бизнес фаолияти кўламларини кенгайтиришдан ҳамда мамлакатимиз иқтисодийнинг қатор тармоқларида мавжуд бўлган салмоқли sanoat салохиятидан манфаатдор. Асосийси, бугунги кунга қадар юқори қўшимча қийматга эга маҳсулотлар ишлаб чиқариш ва келажақда уларни учинчи мамлакатлар бозорларига экспорт қилиш мақсадида юқори технологияга асосланган ишлаб чиқаришларни яратишга қаратилган қўшма инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш бўйича келишувларга эришилганлигини алоҳида қайд этиш зарур.

Президентимизнинг ушбу мамлакатга ташрифи ўзбек — венгер алоқаларини чуқурлаштириш ва юқори даражага кўтариш сари муҳим қадам бўлди. Имзоланган икки томонлама ҳужжатлар ҳамда илгари сурилган ташаббуслар мамлакатларимиз ўртасидаги иқтисодий, маданий ҳамда парламентлараро алоқаларни янги босқичга олиб чиқишда муҳим омил бўлиб хизмат қилади.

Олий Мажлис Сенатининг Ёшлар, хотин-қизлар, маданият ва спорт масалалари қўмитаси раиси.

Орзукул ҚОЗИХОНОВА, Олий Мажлис Сенатининг Ёшлар, хотин-қизлар, маданият ва спорт масалалари қўмитаси раиси.

МУНОСАБАТЛАРИМИЗ ЎЗARO ИШОНЧГА АСОСЛАНГАН

Айни пайтда Президентимиз Венгрия Бош вазирининг таклифига биноан расмий ташриф билан ушбу мамлакатда бўлиб турибди. Ташриф мамлакатларимиз ўртасидаги амалий ҳамкорлик ва стратегик шерикликни янада кенгайтиришга хизмат қилади. Боиси Ўзбекистон ва Венгрия икки томонлама ҳамкорликни янада кенгайтириш учун юқори имконият ва салоҳиятга эга мамлакатлар сифобланади.

Дипломатик алоқалар ўрнатилган 1992 йилдан буюн Ўзбекистон ва Венгрия муносабатлари сифат жиҳатдан ривожланиш босқичига кўтарилиб, манфаатли ҳамкорликнинг янги истиқболлари очилмоқда, икки томонлама ҳамкорлик сезиларли даражада фаоллашди. Биргаликдаги ин-

тилиш ва амалий ишлар натижаси ўлароқ бу шериклик йилдан-йилга мустақамланиб бормоқда. Икки мамлакат ташқи сиёсат идоралари ўртасидаги сиёсий маслаҳатлашувлар механизми самарали ишлаши натижасида юқори даражадаги ташрифлар фаоллашди. Кей-

инги йилларда мамлакатлар ўртасида савдо-иқтисодий ва сармоявий ҳамкорлик изчил ўсиб борапти. Буни сўнгги йилларда ўзаро товар айирбошлаш ҳажмининг 3 баробарга ортганида ҳам кўриш мумкин.

Ўзбекистоннинг Венгрияга экспорти асосини тўқимачилик, хизматлар, озиқ-овқат, пластмасса ва ундан тайёрланган маҳсулотлар ташкил этади. Ўз навбатида, Ўзбекистон Венгриядан фармацевтика, чорвачилик маҳсулотлари, механик ҳамда электр ускуналари ва бошқа товарлар импорт қилади.

Бугунги кунда Ўзбекистонда Венгрия капитали иштирокида ташкил этилган 16 корхона муваффақиятли фаолият олиб бормоқда. Уларнинг 10 таси қўшма корхоналардир. Айтиш жоизки, Ўзбекистон

ва Венгрия БМТ, ЕХҲТ, Туркий давлатлар ташкилоти ва бошқа халқаро институтлар доирасида тўлақонли ҳамкорлик қилмоқда. Мамлакатларимизнинг глобал кун тартибидagi долзарб масалалар бўйича нуқтаи назарлари яқин ва бир-бирига мос келади.

Давлатимиз раҳбарининг Венгрияга ташрифи икки мамлакат ўртасида бошланган ҳамкорлигини изчил давом эттириш, стратегик шерикликни янада мустақамлаш, умуман олганда, ўзаро муносабатларни сифат ва мазмун жиҳатдан бойитган ҳолда, янги имкониятлар эшикларини очади.

Комила ҚАРОМОВА, Республика Маънавият ва маърифат маркази Қашқадарё вилояти бўлими раҳбари, Олий Мажлис Сенати аъзоси.

ЯНГИ СТРАТЕГИК ҲАМКОРЛИК ДАВРИ

Давлатимиз раҳбари Будапештга расмий ташрифи доирасида дастлаб Венгриянинг йирик компания ва банклари раҳбарлари билан учрашгани бежиз эмас. Чунки бугунги кунда Венгриянинг Ўзбекистон иқтисодийига тўғридан-тўғри инвестициялари жадал ўсиб бормоқда.

Президентимиз учрашувдаги нутқидagi иқтисодий шериклигини кенгайтириш мақсадида қатор устувор йўналишларни кўрсатиб ўтди. Қўшма лойиҳаларни биргаликда молиялаштириш ва тайёр маҳсулотларини учинчи мамлакатларнинг истиқболли бозорларига экспорт қилишни қўллаб-қувватлаш масалаларига алоҳида урғу берилди. Шунингдек, Венгрия компанияларининг қўшма лойиҳаларни амалга оширишга қизиқиши юксак баҳоланди. Икки мамлакат ишбилармон доиралари ўртасидаги мустақам алоқаларни ривожлантириш учун барча шароит яратилиши таъкидланди.

Учрашув якунида бир қатор келишувларга эришилганини алоҳида қайд этиш жоиз. Шубҳасиз, булар транспорт ва йўл инфраструктурасини модернизация қилиш, логистика марказлари ва коммунал тармоқларни барпо этиш, қурилиш материаллари, тайёр тўқимачилик, кимё, фармацевтика маҳсулотлари ишлаб чиқариш каби йўналишларда янги лойиҳаларни рўёбга чиқаришга хизмат қилади.

Маълумки, бугунги кунда икки мамлакат парламентлари делегацияларининг ўзаро ташрифлари ва учрашувлари мунтазамлик касб этиб, фаоллашиб бормоқда. Ташриф доирасида давлатимиз раҳбарининг Венгрия Миллий мажлиси спикери Ласло Кёвер билан учрашувда бу ҳақда алоҳида тўхталиб ўтилди. Айни вақтда имзоланган битимларни амалга оширишга қўмаклашиш, дўстлик гуруҳлари ишини фаоллаштириш, энг аввало, ҳудудларни ривожлантириш, ижтимоий ҳимоя, солиқ ва рақамлаштириш соҳаларида қонун ижодкорлиги бўйича тажриба алмашиш учун тегишли қўмиталар ўртасида алоқаларни йўлга қўйиш муҳимлигига эътибор қаратилди.

Ўзбекистон Президентининг Венгрияга расмий ташрифи ва унинг доирасида ўтказилаётган музокаралар икки томонлама муносабатлар тарихидаги муҳим сиёсий воқеадир. Бу ташриф стратегик шерикликни мустақамлаб, халқларимиз ўртасида дўстлик ришталарини янада кучайтиради.

Гулҳебра ТОҶИМОЕВА, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати.

Венгрия ОАВ:

ЎЗБЕКИСТОН ТУРКИЙ ДАВЛАТЛАР ТАШКИЛОТИНИНГ ДИНАМИК ЕТАКЧИСИ СИФАТИДА НАМОЁН БЎЛДИ

Шунингдек, мақолада Ўзбекистон 2022 йилда ТДТга раислик қилганидан бери ташкилот мақсадларини илгари суришда марказий роль ўйнагани урғуланган.

"Hungarian Conservative" порталида ёзишларича, 2022 йилда Самарқандда бўлиб ўтган ТДТ саммити муҳим воқеа бўлди, унда Ўзбекистон Туркиядан раислиқни қабул қилиб олди. Президент Шавкат Мирзиёев иқтисодий интеграция, инфратузилмани ривожлантириш ва маданий алмашинувга эътибор қаратган ҳолда ҳамкорлиқни мустақамлаш стратегиясини белгилаб берди.

"Президент Шавкат Мирзиёев раҳнамолигида Ўзбекистон Туркий давлатлар ташкилотининг динамика етакчиси сифатида намоён бўлди. Иқтисодий алоқалар, минтақавий хавфсизлик ва барқарор ривожланишга қаратилган ташаббуслар орқали Ўзбекистон нафақат туркий давлатлар ўртасидаги алоқаларни мустақамламоқда, балки жаҳон миқёсида ҳам муносиб ўрин эгалламоқда. Шавкат Мирзиёев ТДТни олдинга силжитишда давом этар экан, Ўзбекистоннинг таъсири кучайиб, туркий дунёда фаровонлик ва бирлиқнинг янги даврини бошлаб берди", дейилади мақола хулосасида.

Венгриядаги энг қадимги ва машҳур кундалик босма нашрлардан

бири "Magyar Nemzet" газетасида "Дипломатик юксалиш: Турк дунёси Будапештга эътибор қаратмоқда" сарлавҳали мақола ўз ўқувчилари эътиборига тақдим қилинди. Мақолада шу йилнинг 20-21 май кунлари Будапештда Туркий давлатлари ташкилотининг норасмий саммити бўлиб ўтиши айтилган. "Варкерет бозори мажмуасида бўлиб ўтадиган саммитда Туркия, Озарбайжон, Ўзбекистон, Қозоғистон, Қирғизистон етакчилари, шунингдек, ТДТ бош котиби иштирок этади, — деб таъкидланган материалда. — Экспертларнинг фикрича, ТДТ Марказий Осиё ва Евроосиё минтақасидаги сиёсий ва иқтисодий жараёнларнинг муҳим иштирокчисига айланиб бормоқда".

Мазкур газетада эълон қилинган навбатдаги мақола Туркий давлатлар ташкилотининг минтақавий ҳамкорлиқни ривожлантиришдаги ўрнига бағишланди. "Туркий давлатлар ташкилоти Марказий Осиё ва Евроосиёдаги сиёсий ва иқтисодий жараёнларнинг тобора муҳим иштирокчисига айланиб бормоқда. Минтақанинг ривожланиши глобал нуқтаи назардан эътиборга лойиқ бўлиб, ўзаро ҳамкорлик ва муштарак маданий илдишлар туркий давлатлар билан "Шарққа очилиш" сиёсати доирасидаги иқтисодий алоқалар учун ажойиб замин яратяпти", дея Венгрия ташқи сиёсат институти катта илмий ходими, профес-

сор Ласло Ваша сўзларидан иқтибос келтирилган наҳарда.

Шунингдек, Венгриянинг "Eurasia" таҳлилий маркази расмий саҳибада "Венгрия ва Туркий давлатлар ташкилотининг бугуни ва келажаги" сарлавҳали таҳлилий мақола жойлаштирилди. Унда Венгрия Бош вазир Виктор Орбаннинг таклифига биноан ТДТнинг Будапештдаги норасмий саммитида Туркия Президенти Режеп Таййип Эрдоған, Озарбайжон Президенти Илҳом Алиев, Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёев, Қозоғистон Президенти Қосим-Жомарт Тоқаев, Қирғизистон Президенти Садир Жапаров, Туркий давлатлар ташкилоти бош котиби Қубанчибек Омуралиев иштирок этиши баҳар қилинган.

Мақолада, шунингдек, Венгрия ва Ўзбекистон ўртасидаги иқтисодий муносабатлар сўнгги етти йилда янги босқичга кўтарилгани таъкидланган. Венгриянинг янги ташқи сиёсатининг муҳим натижаларидан бири Тошкентда Венгрия элчихонасининг очилиши бўлди. Шу билан бирга, икки давлат етакчиларининг тез-тез ўтказилаётган учрашувлари Венгрия — Ўзбекистон иқтисодий ва дипломатик алоқалари жадал ривожланиб бораётганининг ёрқин на-

мунасибидир. "2021 йил март ойда Венгрия Бош вазир Виктор Орбан расмий ташриф билан Ўзбекистонга борди ва у ерда Президент Шавкат Мирзиёев томонидан қабул қилинди. Тошкент учрашуви чоғида Венгрия ва Ўзбекистон Бош вазирлари икки давлат ўртасидаги стратегик шериклик тўғрисидаги қўшма декларация ва 2021 — 2023 йил-

ларга мўлжалланган ҳамкорлик дастурини имзоладилар", дея қайд этилган порталда.

Ушбу мамлакатнинг машҳур "Hello Magyar" онлайн нашрида эса "Ўзбекистон ва Венгрия: туризм ҳамкорлигининг ўсиш нуқталари" сарлавҳали мақола эълон қилинди. Унда Ўзбекистон ва Венгрия ўртасидаги туризм соҳасидаги ҳамкорлик тобора жадал ва сермахсул бўлиб бораётгани қайд этилган.

"Сўнгги йилларда ҳам бизнес алоқаларини, ҳам маданий алмашинуви қамраб олувчи стратегик шериклик учун мустақам пойдевор яратилди. Бугун ишонч билан ай-

тузилма билан уйғунлаштирган ноёб сайёҳлик йўналишлари ўзига фаол жалб қилмоқда. "Бошқа томондан, Венгрия Ўзбекистон туризми учун барқарор ва кўп қиррали бозор ҳисобланади. Ўзбекистон фуқаролари Венгрияга маданий, соғломлаштириш ва ишбилармонлик туризми мамлакатини сифатида қизиқиш билдирмоқда. Будапештнинг термал курортлари, гастронормий йўналишлари ва мезморий мероси ўзбек сайёҳида катта қизиқиш уйғотмоқда", деб ёзган муаллиф.

«Дунё» АА. Будапешт

КЕЛАЖАК ЛИДЕРЛАРИНИ КАШФ ЭТИШ МАЙДОНИ

Ўзбекистон таълим тизимида ҳар куни янги саҳифа, янги илғор ҳаракатлар. Ана шундай муҳим ташаббуслардан бири — "ТасИМО — 2025" — Тошкент халқаро математика олимпиадасининг финал босқичи 18 — 21 май кунлари пойтахтимиздаги Халқаро Нордик университетида юқори савияда ташкил этилди.

Бу олимпиада фақат рақамлар ва формулалар беллашуви эмас, балки билим, интеллектуал салоҳият, халқаро дўстлик ҳамда маданият байрамига айланди. Унда Марказий Осиё давлатлари ҳамда Хитой Халқ Республикаси, Германия, Болгария, Мўғулистон, Грузия, Бирлашган Араб Амириклари ва Россиядан сараланган иқтидорли ўқувчи-ёшлар, миллий терма жамоалар қатнашди.

Олимпиада

Беш юз мингдан кўп йигит-қизлар қатнашган илк онлайн босқичдан бошлаб, ҳар бир ўқувчининг финалга етиб келиши — ҳақиқатан ҳам илм, изланиш ва заҳмат самарасидир. 14 та ҳудудда ўтказилган иккинчи офлайн босқичда 2 минг 983 нафар иштирокчидан 150 нафари сараланди ва финалга йўл олди. Хориждан эса 850 қатнашчидан 242 нафар иқтидорли ёш саралаб олинди. Шу билан бирга, "ТасИМО — 2024" ғолиблари ва халқаро олимпиада тажрибасига эга бўлган миллий терма жамоалар тўғридан-тўғри финалда иштирок этиш имкониятига эга бўлди.

танпарвар ёшларни тарбиялаш учун барча шароитларни яратишимиз шарт ва зарур", деди Президент.

Давлатимиз раҳбари томонидан изчил олиб борилаётган ана шундай ислохотлар, қаҳриқларга жавобан юртимизда таълим, илм-фан ва маданият орқали иқтидорли, ижодкор ва маънавий баркамол ёшлар — ҳақиқий ватанпарварларни тарбиялаш барчамизнинг асосий мақсадиимизга айланди.

Хусусан, Халқаро Нордик университети, "IDC" таълим маркази ташаббуси билан Олий таълим, фан ва инновациялар, Мактабгача ва мактаб таълими вазирликлари, Ўзбекистон Болалар омбулсмени, Жаҳон банки, ЮНИСЕФ халқаро ташкилоти, Рован университети (АҚШ) ва Карелия АФУ (Финляндия), "Халқ сўзи" ва "Народное слово" газеталари ҳамда "UzReport TV" ҳамкорлигида ташкил этилган "ТасИМО — 2025" олимпиадаси ёш авлодга ишонч ва рағбат, жамиятимиз келажаги учун энг эзгу ташаббуслардан биридир.

...18 май куни Халқаро Нордик университетида бўлиб ўтган халқаро аҳамиятга молик бўлган илк байрами — "ТасИМО — 2025" халқаро олимпиадаси финал босқичининг очилиш маросими — ёшларнинг илмга бўлган иштиёқи ва келажакка ишончини намоён этди. Илм-фанга садоқат, халқаро дўстлик ва тенг имкониятлар рамизи бўлган тарихий тадбир барчанинг хотирасида муҳрланди "ТасИМО" — бу шунчаки олимпиада эмас, балки ёш авлодга ишонч, ватанпарварлик руҳини сингдирувчи, юртимизда энг иқтидорлилар "олтин фонди"ни бойитиш ва уларни глобал билим майдонига олиб чиқувчи мактабдир.

Финал босқичида қатнашган барча ёшларга "ТасИМО" рамизи акс этган махсус форма, эсдалик совғалари тақдим этилди. Ёшларни илмга йўналтирувчи, буюк авлодни тарбиялашга хисса қўшувчи мазкур билимлар беллашувиға расман старт берилар экан, барча иштирокчиларга синфлар кесимида тенг шароитларда, назоратчилик қузатuvi остида шаффоф беллашиш имконияти яратилди.

— Ўзбекистон таълим тизимидаги ташаббусларнинг халқаро миқёсда номо-

ён бўлаётганининг яққол далилларидан бири, бу — ТасИМО каби олимпиадалардир, — деди Мўғулистоннинг Ўзбекистондаги элчихонаси биринчи котиби Тамир Сугарсурен. — Бундай халқаро платформалар ёшларга ўз салоҳиятини намоён қилиш, билим ва тажриба алмашиш имконини беради. Айниқса, минтақавий ҳамкорлик ва икки томонлама муносабатларни мустақамлашда ҳам бу каби тадбирларнинг аҳамияти беқиёс.

Элчихонамиз номидан ушбу билим-

лар анжуманида қатнашаётган иштирокчиларни самимий табриқлайман. Сизлар — бизнинг келажакимиз, илм-фан ва инновацион тараққийнинг асосий кучисиз. Ҳар бир иштирокчи ўз юртининг ифтихоридир. Сизларга куч-ғайрат, қатъият ва келгусида юксак марраларни забт этишингизда омад тилайман.

Таъкидлаш жоизки, ушбу нуфузли олимпиада натижалари нафақат маҳаллий, балки халқаро нуфузли ҳақамлар ҳайъати томонидан баҳоланмоқда. Олимпиада савол ва топириқлари Шерзод Жумаев, Сардор Гафоров, Заириф Ибрагимов, Абдушукур Аҳадов ҳамда Иван Каи Чан (Малайзия), Марек Мурын (Словакия), Давид Хруска (Чехия), Нафид Сафаев (Эрон), Влад Матеи (Руминия) ва Ик Жай (АҚШ) каби халқаро ҳақамлар томонидан ишлаб чиқилган ҳамда танлангани ҳам олимпиаданинг ИМО каби нуфузли беллашув-

лар даражасида ўтказилишини таъминламоқда.

Жумладан, ўн та давлатдан келиб тушган 40 та саволдан 6 таси танлаб олинди. Саволларнинг халқаро даражада эканлиги нуфузли олимпиадаларда тажриба тўплаган билимдонлар ва уларнинг ақинлари томонидан ҳам эътироф этилмоқда.

— Германиянинг Мюнхен шаҳридан Ўзбекистонга ташриф буюрдик. Икки фарзандим "ТасИМО" халқаро олимпиадасида 4-синфлар кесимида бел-

лашувда иштирок этмоқда ва биринчи ўрин учун курашмоқда. Саволлар бирмунча мураккаб, халқаро нуфузли олимпиадалар даражасида тузилганига қарамай, фарзандларим бор билимини қўллаб, тўғри ечим топишга интилди, — дейди ТасИМО финал босқичида қатнашган икки иқтидор эгаси Дариа ва Александрнинг онаси. — Ушбу нуфузли олимпиадада нафақат ютуқ, балки иштирок этишнинг ўзи

ҳам катта тажриба ва илҳом манбаи бўляпти. Олимпиада давомида нафақат фан синовлари, балки маданий ва ижтимоий тадбирлар ҳам уюштирилди. Бу эса қатнашчилар учун нафақат янги билимлар, балки халқаро дўстлар, унутилмас хотиралар ва шахсий ўсиш учун ажойиб имкониятлар яратди.

"ТасИМО" доирасида ташкил этилган дастурга кўра билимдонлар унутилмас таассуротларга бой маданий-маънавий тадбирларда ҳам фаоллик кўрсатишди. Ўзбек миллий маънавий меросини замонавий технологиялар воситасида акс эттирган "Жаҳидлар. Туркистонга мактублар" мультимедиа кўргазмасига, Адиблар хайбони ва "Magic City"га ташрифлар уюштирилди. Шунингдек, Тошкент политехника музейи ва илғор технологиялар муҳитини яратган Инновацион ўқув ва ишлаб чиқариш технопарки, "Галаба боғи" ёдгорлик мажмуасига саёҳатлар ҳам қизқаркли кечди.

Айниқса, Тошкент вилояти, Бўстонлиқ туманида жойлашган "Green Hills Resort" масканида олимпиада доирасида ташкил этилган "Математика фестивали" билимдонларга унутилмас лаҳзалар тухфа қилди. Табиатда хордик ва тоғ ҳавоси, қизқаркли интерфаол ўйинлар, аниматорлар билан шоулар завқли кечди.

"ТасИМО — 2025" мамлакатимизда таълим, илм-фан ва инновацияларга қаратилаётган эътиборнинг амалдаги ёрқин намунасидир. Иккинчи бор ўтказилаётган Тошкент халқаро математика олимпиадаси Ўзбекистон келажакини шакллантирадиган ёшлар учун улкан имкониятлар яратиш ва уларни жаҳонга танитишга, дунё ёшлари орасида соғлом рақобат ва ўсишга йўл очмоқда.

Интеллектуал беллашув — маҳорат ва ҳалоллик, келажак лидерларини кашф этиш майдони бўлди. Бугун, яъни 21 май куни "ТасИМО — 2025" ғолибларини тақдирлаш ва муқофотлашга бағишланган тантанали тадбир ташкил қилинади. Бу илм ва ёшлар ривожини унун яратилаётган кенг имкониятлар байрамидир.

Шерзод МУСТАҒОҚУЛОВ, Халқаро Нордик университети ректори, иқтисодиёт фанлари доктори, профессор. Озоджон ЗОЙИРОВ, IDC таълим маркази асосчиси.